

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 166 szám, Falcone-féle ház.
Kiadóhivatal
Oblát Karoly könyvnyomdája, Kossuth Lajos-utca.

Felölös szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Naptárútnak: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Egy negyedévre 2 kor.
Mézjelenik minden vasnap és csütörtökön.

Üssük agyon az eszkimókat.

Lapunk 59. számában foglalkoztunk az iparosiskolai tanítóválasztással, amely tanítóválasztáskor megtörtént az a furcsa eset, hogy kevesebb tanerőt alkalmaztak a következő három esztendőre, mint eddig. — A felügyelő bizottság e választása a kor kívánalmával ellentétes felfogást mutat, s mi, a kik éber figyelemmel kísérjük mindazon mozzanatot, a mely városunk jólétével, polgártársaink érdekeivel összefüggésben áll, — nem hagytuk, nem hagyhattuk szó nélkül e viszáznak látszó tanerő fogyaszttát.

És amikor szóltunk róla, mint közérdekű, sőt napjainkban országos érdekű dologról, élt bennünk a remény, hogy, vagy a felügyelő bizottság, vagy a tanítótestület részéről kapunk majd teljesen megnyugtató információt.

S mit kaptunk? — Semmit.

Azas! — arról értesítettünk, hogy az a bizottsági tag, a ki a „tanító

fogyasztó javaslatát“—ot tette, az az iparos-iskola szellemi vezetője volt, maga az igazgató.

Ez pedig valami.

Erre a hirre gondosan átolvasuk az előző cikkben megirtakat. Mert, ha az igazgató emeli fel szavát a tanerő fogyasztása érdekében, nagy okának kell lennie, s valószínűleg helyeset, okosat akart vele tenni.

Es sajna, még az sem ingatja meg véleményünket, ha e javaslatnak az az igazgató a szülője, mert általa, — ezt mindig világosabban látjuk — az ipariskola szenved.

Hogy nem magasabb cél adott neki életet, kiviláglik a megokolásból, a mely szerint, — ha kevesebb tanító lesz alkalmazva, egyre-egyre több óra jut és így több óradíjat biztosít a tanítónak, aki ezért lelkesebben tanít.

Ilyet nem vártunk a szellemi vezetőtől, de ilyet nem is érdemel városunk közönsége! Tanítónk sem!

Ahhoz a kartársi szeretethez nincs szavunk nem is kértünk belőle!! — a mely elveszi kettőnek a mellékes jö-

vedelmét, hogy nyolcz közt azt is feloszszja; nincs semmi közünk ahhoz az érzelmez sem, a mely sugalmazta az indítványozónak, hogy „ha kevés fóká, üss agyon pár eszkimót“, — de ahhoz van közünk és szavunk, amit nem is késtünk felemelni, hogy az iskola ilyen elvek felburjánzása által ne szenvedjen. Mert szónéklül hagyva az esetet, legközelebb azt fogjuk hallani, mint fogy le a tanítók száma a nyolczról hatra, négyre, sőt tán egyre — a több óradíj biztosítása czéljából.

Vagy a tanító van az iskoláért — s ez esetben fejlődik minden szép, jó és nemes, — vagyé javaslat szerint — az iskola van a tanítóért — és ezzel lemondunk mindenről. amit az iskolától remélünk, sőt követelnünk lehet.

Tanítóink működésén pedig nem láttuk, Temunovics úr sem szólt róla, — hogy lelkesíteni kell őket olyan óradíjak által, a mely előbb másik kartársnak biztosította gondjainak kevésbítését.

Elvégre, amint előzőleg megirtuk, hihetetlen hogy az a munka, amely

A „ZOMBOR és VIDÉKE“ TARCZAJA.

Babának.

Motto: Ketten birtuk a reményből
Egy kis vékony szálát
Egyik vege itt volt nálam,
Másk vége nálad.
Ügy szerettem, úgy féltettem,
Ügy remegtem érie:
Mégis, mégis kettészakadt.
Ki húzta meg! Én! Te?

Elmerengtem s oly jól esett

Rád gondolni, Édes!

Elandalni a szép multon,

Amely olyan fényes.

De az emlék legszebb percét

Keseríti, bántja:

Kettészakadt reményeségünk

Félte őrzött szála. —

Emlékszel-e? Vagy feleddet,

Mikor csendes estén

Egy-két perere magunk voltunk

Csak ketten, te, meg én?

Te letépted az akácnak

Egy zöldelő ágát:

Akkor birtuk a reménynek

Első, gyenge szálát. —

Gyenge voltál, vagy én erős,

De a szál kettévált.

Nagyon kinos volt a válás,

Sajgott a szívem, fáj.

S ketté szakadt a reménynek

Félte őrzött szála:

De nem sírtam, mosolyogtam, —

Csak könnyüm hullt rája! —

Nem vádollar, szived hibás,

Nem tud az szeretni,

Gyermek vagy még, csak azt tudod,

Hogy lehet feledni. —

Nem siratom boldogságom,

Ez már túlán fájna

Azért, hogy már kettészakadt

Reményemnek szála. —

Fekete Viki.

Levél Stószból.

. . . . . július hó 26-án.

Kedves Barátom!

Azzel az erős elhatározással jöttem ide Stószra, hogy otthon hagyok minden gondot, bút, bánatot, szerelmet stb. stb., — bámulum az isteni természetet, hallgatom a platánok és fenyevesek árnyékában elfutó patakok csobogását, élvezem a dolce far niente isteni kéjeit stb. stb. . . . — és mire jutottam . . . . .

Alig himé valaki, hogy Stósz milyen meglepetésekre képes. Ha a Pallast felesapva utána néz az ember, hogy tulajdonképpen mi

is az a Stósz, hol fekszik, mi a nevezetessége, hát a következő néhány megjegyzésből, hogy: Stósz nagy község, Abauj-Torna vármegye cseréháli járásában 1061 német lakóssal, póstával, távíróval és távbeszélővel, híres késgyárral, a melyben évenként 300.000 drb kést gyártanak; közelében van Stósz fürdő 7 lakóházzal 110 szobával, a mely kedvelt üdülőhely, — bizony senki sem találná ki, hogy itt manapság valóságos forrongás ütött ki.

A ki nem hiszi, annak idézem a Bácska következő kiollózt híret:

„Bazár Stósz fürdőben.“ A kies fekvésű Stósz fürdőben, a bácskai kedvelt nyaraló helyén a fürdőzőközönség mult vasnap délután az építendő stósz fürdő kápolna javára táncmulatsággal egybeköltött bazárt rendezett, mely tényes sikerrel folyt le. Mint árusnők közreműködtek; a szivartózsében: Sziráky Barnáné és Krasznay Gáborné; a tea és kávénál: özv. Schmausz Antalné (Apatin) és Ferdinandy Gézané; a czukrázdában: Alexander Zoltánné; a csárdában: Kelcz Vincéné és Tarczay Dezsóné (Zombor); a muzeumban: Horváth Sándorné és Kemechey Jenő; Krasznay Gábor pedig gyorsfénypéz volt. A sátrákban az urasszonyoknak kisasszonyok segítőköztek.

Kápolna, bazár, jótékonyág, bácskai szép nők: kell-e mindennél pompásabb valami? A Bácska referádájához nem kívánok egyebet is csatolni. Ott a hol bácskai hölgyek

eddig keményen foglalkoztatott tíz tanítót, sőt egyformán foglalkoztatható volt tizenkettő is, most, amikor az inasok létszáma csak gyarapodik, most az nyolcnek könnyebb lesz; mert így azt érjük el, hogy a tanulók, — akár az elemi, akár az inasiskolát végzik — megfeszített idegzetű tanítók vezetik; — a mire aggodalom gondolni is és amitől méltán féltünk.

Az illetékes köröknek figyelmébe ajánljuk e csorba kiközösítését, mert hiszen városunk ipariskolája első sorban! nem mellékjövédelmet fokozó vállalat.

Ne engedjék meg, hogy az „esz-kímókat verjék agyon“, mert elég a foka.

Tanerő szaporitást kívánunk, ezt kívánja az iskolák, tanügyünk józanal felfogott érdeke.

A középrek birodalma.

China, a középrek birodalma Angol és Oroszországok után, a legnagyobb, — kiterjedése 11 millió négyzet m. — 400 millió lakossal, és miután egy főmben terül el a világ legerősebb országa lehetne. Megkövesült 4000 éves kultúrájával, állandó kasztjaival, állam formájával valósággal méh köpühez hasonlít, hol a remek berendezés mellett a beosztás, a művészet a régi, az anya természetlő bele oltott. — A külbefolyásoktól és heütesektől magát megvéendő száraz földi határán a 600 mérföldnyi falat húzta. — csak hogy az invasió nem onnét, de a tenger felől jött, onnét jött a 13-ik század óta működő fértés, onnét Japán legújabb és a nagy hatalmak régebbi invatiója. 18 kormányzóokra és alkirályságokra osztott ellagott államkormányása miatt, forrongások és láza-

veszik kezeikbe a rendezés fonalait: ott magától értedőleg, csakis fényes sikerrel, nagy diadalokról és leirhatatlanul bájos dolgokról lehet szó.

Stoosz pormentes levegőjéről, gyönyörű ékvéséről, sétahelyeiről, villáiról nagyon sokat lehet írni.

Ha rövidre szabom mondókámat, úgy ezt egészen őszintén beszélve, azért teszem, mert „Füredi levelek“ irásától az én kedveimet is elvette Keszler János: a „Magyar Nemzet“ kitünő tárczaírója, a ki a napokban is igen megindító hangokon adott kifejezést annak, hogy ma már önérzetes újságíró nem is írhat „füredi leveleket“, mert azonnal ráfogják, hogy a fürdő érdekét szolgálja és, hogy bizonyosan elismerés fejében olyan előnyöket juttat neki a halás részvény-társaságnak, a melyben más közönséges halandó nem igen részesül. Ha mégis „füredi levelek“-be fogok, úgy ezt csakis azért teszem, mert a „Z. és V.“ a minapában azt üzenté, hogy elfogyott a regimentje, illetve a tárczája.

Parancs: parancs és ilyenforma közlegénynek legelső dolga: az engedelmesség Búcskék vagyunk Bácskára, mert itt is a bácskai szépasszonyok a legszebbek. **All.**

dások gyakran voltak, úgy hogy — 21 dinasztit cserélt igaz 4000 évi fennállása óta, — de meg maradt mint állam, nem a külföldre való kiható hatással, de elzárkózva, magába vonult állam életet élt. — Ha Európa tovább engedje maga módja, saját faronya szerint boldogulni a békeknek ezen államba foglalt conglomeratuma tovább élt volna csendesen anélkül, hogy a körülte forrongó világról tudomást vett volna. De hiába a mindent kikutaó merkantilizmus az üzérkedő szellem, mely javakat helyez el, és másokat keres, a cserélési vágy, — mely a föld-tekén akadályt nem ismer, — ezer és ezer régi kísérletezés k után ide is behatolt, — és a tullelés, sokszor inséges Chinái anyagi féltelében megtámadja. A valódi kultúrának vajmi kevés része van, többnyire a fértés örvé alatt megkezdett és megújított támadásoknak és háboruszkodásoknak, meztelen, anyagi érdek volt a valódi indító ok azokra. Mennjünk csak vissza az Opusen féle hadjáratra, melyet 1839-ben Angolország China ellen indított, mikor a kínai császár alattvalói egészségügyi kötelmében az angol hajókban a becsempészett opusmot lefoglalta, és az angol kereskedők károsítása miatt azonnal kitért a háborúság. Ezen hadjárat üzés motívumai megvilágítják az összes társalkodásokat Chinával, — és a hitfértés nemesebb vonásain kívül, melyek azonban az újabb időben sokat veszítettek, — alig marad valami humanusabb, magasosabb, mely az európaiakat vezette. — China most két feltételeiért küzd, és a gyűlölt idegenek ellen védekezik, kik befurakodnak, szétterpeszkednek és azt kiáltják »hord el magad, hogy odahelyezkedjen«. A nép szegény, két harmada hegyvidékből, állvás, leginkább hatalmas folyói lapályaira összeszorult, — és pedig oly mértékben, hogy arról fogalmunk alig van. Nagy része hontalan, és hajókban él, mivel a száraz földön egy talpalatnyi föld sem jut, a legigénytelenebb élelmészés. miután növényekkel táplálkoznak, marhatenyésztésük nincsen, — mivel a földet élelmiszerek termelésére fordítják. — Már most, ha a rabló méhek reá ütnek ilyen köpüre, hogy ne védekeznek, hogy nem kezdene élet-halál harcot, főleg mikor az európai kultúra öldöklő fegyverekkel megajándékozta őket, és a háboruskodás immár európai stílusban mehet. Egy kissé furesán jön ki tehát, ha a geniális német császár égő tettvágyában kardjára üt, és távozó katonáit felhívja, hogy minden czoplot irtalmatlanul lemészároljanak, — mivel az ellenőrizhetlen vad mób képviselőjét felkuszolta. A chinai jelen védekezésével, mely — most — konokabb mint valaha, azt mivel, mit az általunk és a német császár által csodált burok tesznek Dél-Afrikában, vivnak szabadságuk, és a szó szoros értelmében a pusztá életért, ezért alig érdemel az egész nemzet átkot és irtó háborút; — más nemzet a chinai helyzetében

is azt tenné, ha le nem mondana magáról, ezt kell tennie.

Ritter A.

Hírek.

* **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter új. Antal Pál bajai kir. járásbírói irnokot a bajai kir. járásbíró, mint tkvi hatósághoz, segéd telekönyvetzővé nevezte ki.

* **Kinevezés.** A földmivelségügyi miniszter Dorostáder József szabaddai városi és Eberhardt József általi állatorvos vasuti szakértőül nevezte ki.

* **Áthelyezés.** Öfelsége a király dr. Magay Sándor kir. táblai bíró, a bajai kir. járásbíró, vezetőjét hasonló minőségben, saját kérelmére Kun-Szent-Miklósrá helyezte át.

* **Kinevezés.** Császka György kaioesai érek az elhunyt Matkovics Bertalan bajmoki plébános helyébe ideiglenes minőségben adminisztrátorrá Kanyó Tamás bajmoki káplánt nevezte ki.

* **Királyi adomány.** Öfelsége a király a zenatornysói pusztán építendő templomra magánpénztárából 200 koronát adományozott.

* **Zivatár.** Szombaton, vasárnap és hétfőn ismét akkora hőség uralkodott Zomborban, hogy igazán életveszélyes volt még csak az utczára is kimenni. A hőmérő vasárnap reggel 8 órakor már 40 Celsius mutatót. Ekkora meleg még az idén nem volt. Hétfőn reggel az embereken már a kétségbeesés kezdett erőt venni. Ha sokáig így tart, hát elpusztulunk — mondogatták az emberek. A gazdák szomorúan látták pusztulni a mezőt. Még egy-két napig tartó szárazság és a takarmánynak, a tengerinek teljesen vége. Végre hétfőn reggel a báránnyelők jelentkezése az égen, azután a libák, a kacsák játszadozása a vizeken reményt keltek a szivekben. Este felé egyszerű csak óriási vihar korbácsolta fel a hetek óta tartó szárazság által óriásivá növelt port. A nap igazán elhomályosult az utak szemetétől: valóságos, szurokfekete sárkányok borították be az eget. A villámok úgy csapkodtak le mindenfelé, mintha a végítélet percei köszöntöttek volna be. A legnagyobb éghibóru pillanatai alatt még azután még tűz is ütött ki és a templomok harangjainak vést hirdető kongása, a tüzeltők vészjelzései igazán borzalmassá varázolták az estét. Végre megnyílt az ég csatorná, megereit a jótékony eső és esett órák hosszán át: áldást enyhülést osztva a szenvedő emberiségnek.

* **Eljegyzés.** Cservenka Leonkát, Cservenka Lajos zombori kir. járásbírói végrehajtó bájos leányát a napokban jegyezte el Spanyol József Zombor szab. kir. város békebírája, a zombori fiatalság egyik legnépszerűbb tagja, lapunk munkatársa.

* **Tanulók fejvétele a zombori felső kereskedelmi iskolába.** A tanulók beiratása szabályszerűen csak szeptember hó 1., 3., és 4-én történik; tekintettel azonban arra, hogy az alsó és középső osztályba csak 40-40 a felsőbe pedig legfeljebb csak 39 tanuló vehető fel, az igazgatóság, a beiratási, könyvtári és értesítői díjaknak összesen 7 koronának lefizetése mellett a tanulók felvételét már az iskolák nagy szünetben is biztosíthatja. A felső kereskedelmi iskola három osztályból áll; az alsó (I.) osztályba oly tanulók vétetnek fel, akik a gimnázium, reál, vagy polgári iskola négy osztályát sikerrel végezték el. A felső (III.) osztály tanulói a tanulói a

tanév végén a vallás- és közoktatási és a kereskedelmi miniszterek biztosai jelenlétében érettségi vizsgálatot tesznek. A helybeli tanuló 60 évi tandíja 40 korona, a vidékieké 60 korona, amely előleges félféltételekben is lefizethető; ezenkívül fizetendő: beiratási díj fejében 4 korona, a német-francia nyelvi társalgási órákért, a tornázás és vivás tanításáért félféltékint összesen 6 korona, az ifjúsági könyvtárra 2 korona és az értesítőre 1 korona. Szegény sorsu, jeles tanulók teljes tandíjmentességben részesülnek és a tankönyvekkel is ingyen láttatnak el. Minden egyébre nézve az igazgatóság írásbeli, vagy szóbeli megkérésre készséggel ad felvilágosítást és szívesen ajánl vidéki szülőknek tisztességes családokat, amelyekre tanulókat havi 32—60 koronáért teljes ellátásra elfogadnak. Zomor, 1900. évi július hó. — Az igazgatóság.

* **A vihar áldozata.** A múlt hó 30-iki nagy zivatarnak emberáldozata is van. A nagy zivatar előtt ugyanis igen sok parasztelegény és mesterlegény fürdött egy társaságban a fürdőház alatt. A fürdők között volt Bugarszky Dusan 20 éves zombori szabóság is, a ki éppen a kanális közepén uszált akkor, amikor a vihar kiütött. Bizonyosan a nagy szélről megjegjédt, mert egyszerre csak segítségért kezdett kiabálni és néhány percnyi vergődés után alá is merült. Társai közül Jenei Mihály kárpitos, a ki már felöltözött, ruhástól ugrott utána, hogy megmentse, de a nagy hullámzás megakadályozott minden mentési kísérletet. Másnap d. e. 11 órakor Petrovics Dusan a hullát a szónai hidon felül a víz színén észrevette és azt azonnal a partra húzta. A rendőrség a helyszínre megjelenván, a holttestet a kórházba szállította.

* **Tűz a Bukovácson.** Múlt hó 30-án este a nagy vihar után a bukoveői szőlők között tűz támadt, a melynek két kazal szalma lett áldozatává. Ha a tűz egy negyed órával előbb, a nagy vihar alatt üt ki, úgy égé z Bukovácze leg.

* **Talált csecsemőhulla.** Nemes-Militics Zombar között az ugynevezett nemes-militicsi szállásocportban a vasuti végánytól alig néhány lépéssnyire lévő fűzes bozótnan egy ruhába burkolt csecsemő holttestet találtak az ott legelőtő pásztorfiúk. Az állomási főnökség a leletről értesítette városi rendőrségünket és a vizsgáló bizottság a rendelkezésre bocsátott vasuti járgányon a helyszínére ment ki.

* **Segély a román zsidó kivándorlóknak.** A fővárosi intézőbizottság nevében Sándor Pál a bizottság elnöke táviratilag kérte fel a zombori zsidóságot, hogy gyűjtsenek a Budapestben rekedt román zsidók segélyezésére; a gyűjtés szép eredménnyel eszközöletett, amennyiben 1 1/2 nap alatt kerek 600 korona jött össze, mely összeg tegnap rendeltetési helyére küldetett.

* **Nagy tűz.** Szombaton délután nagy tűz pusztított Falcione Lajos remanenciá birtokán, leégett egy 1600 korona értékű szalmakazal. A kár biztosítva volt.

* **Névmagyarosítások.** Kiskoru Kohn Jakab zentai lakos vezetéknevét „Kovács“-ra, Klein Bernát ó-morovicai lakos vezetéknevét „Kemény“-re magyarosította a helygymnázium engedélyével.

* **Vásár Ujvidéken.** A legközelebbi ujvidéki országos vásár 1900. évi augusztus hó 11., 12. és 13-án fog megtartatni, melyre jószág felhajtása meg van engedve.

* **Gyógyszertár átruházása.** A helygymnázium Sárkány Lázár és dr. Makray László gyógyszerészeknek közös kérvénye folytán megengedte, hogy a Baján levő, a „Szent László“-hez czimzett gyógyszerház személyes üzleti joga dr

Makray László okleveles gyógyszerészre átruháztassék.

* **Aratás karhatalommal.** Horvát Lukács 6-becei földbirtokos részesei közül kettő a szerződés ellenére beszüntette a munkát. Allitóltag azért, mert nagyon gazos volt a gabona. De a gazda följelentésére a szolgabíróság esendőri karhatalommal kényszerítette a munkásokat az aratás folytatására.

* **Egyházmegyei hir.** Jagiczta István Baes-Popolyáról Kalocsára helyeztetett át kápláni minőségben.

* **Zentaváros új főkapitánya.** Báró Vojnits István dr., — a rég óta üresedésben álló zentai főkapitányi állásra Madary János zentai kir. telegkönyvezetű nevezte ki. Az új főkapitány előbb nyugdíjaztatta magát az államnál és az új hivatalt csak azután fogadta el. A köztetséssel fogadott kinevezési hir — bár az utóbbi időben nyílt titok volt Zentán — kellemesen lepte meg a város közönségét.

* **Telefon O-Becse, Szabadka és Szeged között.** A kereskedelemügyi miniszter már 3 év előtt O-Becset azon városok sorozatába vette, a hol a telefon felállítása tervezetett. Az idén rákerült a sor O-Becse is. A miniszter elrendelte a felállítást és így a közigazgatási bejárás a napokban megtörtént. A temesvári posta-igazgatóság részéről Ratkovszky Odún kir. postafőmérnök vezette a bejárást. A telefonhuzalok a házak fölött lesznek vezetve, miért is az érdekeltek háztulajdonosokkal is tárgyalásba boesátkozott. Az építést jövő héten megkezdik. Eddig 42 állomás van j. gyezen. Később összekötik O-Becset Szegeddel és Szabadkával.

* **Saját lovai által összetörpva.** Súlyos szerencsétlenség érte Dulits Iván szabadkai fiatal földbirtokos Az alig 24 éves, életerős buncyevác fiatal ember ezeltől három héttel esküdött örök hűséget Szabadka egyik legszebb és legvagyosabb buncyevác leányának. Az elmult szombaton eladta egynéhány lovat s helyükbe más, értékesebb lovakat vásárolt. Vasárnap befogatott ezek közül kettőt s maga hajtotta ki azokat a városon keresztül egyik földjére. Utközben a tízes lovak megjegjédtk valamitől s megvadultva elragadták a kocsit. A kocsin ülő Dulits Iván meglekezeni akarván a két megvadult lovat, a kocsilésről ráugrott az egyik ló hátára, de oly szerencsétlenül, hogy a lóról lebuokt a lovak közé. A lovak a szerencsétlen fiatal embert több helyen megrugták s az erős acélpátkók fejét súlyosan megebezték. A kocsikerékei pedig mindkét lábát a térdkalács alatt kettőtörték. Esméletlen állapotban, vértől boritva szállították a szerencsétlent lakására, ahol ifjú neje kétségbeesve borult férje mozdulatlan vörös testére. A nyomban előhívott dr. Váli orvos ápolás alá vette a súlyosan sérültet. A sérülések bár igen súlyos természetűek, az orvosi vélemény szerint még sem halálosak.

* **Adomány.** Császa György kalocsai érsek az épülőfélben levő csuroghi r. k. olvasóköri házra 950 koronát adományozott.

* **Érdekes esküvő.** Kovács Sötét István, a szabadkai főgymnázium most végzett illetve érettségirt tett növendéke, f. hó 25 én, d. e. 11 órakor a szt. Teréz templomban örök hűséget esküdött Racsmány Agnes, özv. Racsmány néleányának. — A boldog „ifju-férj“ tanulmányait a budapesti egyetemen tovább fogja folytatni.

* **Öngyilkosság.** Zernits Zavisza 6-becei szerb földműves gazda csütörtökön, a felelti bánatában, hogy betegsége gyógyíthatlan, felakasztotta magát. A padlálason levő ruhaszárító kötéllel kötötte fel

magát. A család akkor vette csak észre a mikor már halva volt.

† **Csergő Sándor** a zentai járásbírósg aljegyzője folyó hó 25-én Szentesen szülei házában 28 éves korában elhunyt.

† **Halólozás.** Özvegy Csinesák Jánosné szül. Gyüresánszky Alojzia néhai Csinesák János Kis-Szállás község volt jegyzőjének özvegye, postamesternő, hosszszarcsnévés és a halotti szentségek ajátatos fölvtétele után folyó évi július hó 23-án hajnali 4 órakor, életének 48-ik évében elhunyt Kis-Szálláson. Temetése folyó hó 24-én délután 5 órakor ment végbe nagy részvét mellett Jankovácson. A megboldogultat kilencz gyermek siratja.

* **Honvéd hadgyakorlatok befejezése.** A 6. honvédgyalogezred pnteken fejezte be előzetes hadgyakorlatait. A 2-ik és 3-ik szászólalj visszatrét Zomborba és Ujvidékre, rendes állomás helyükre. A város polgármestere a palicsi csardában megvendégelte az ezred tisztikarát.

* **Dühöngő örült.** A napokban erős fedezet alatt szállították be Szabadkára Kékits Tamás 6-becei 31 éves földművest, a kin a dühöngő örültség jelei mutatkoztak. Az ó becei előjáróság sürögnyileg értesítette a szabadkai rendőrséget az átszállításról. Az ó-becei vonat megérkezésekor a mentők várták az örültet az indóházban és a mentőkoesin beszállították a városi közkórház elme-osztályára.

* **Gyám és gondnokai ügyek.** Mihályi Ernő varmegyei alszámvevő előfizeti felhívást boesátott ki Gyám és gondnokai ügyek és azok irómanypéldái című munkájára. A munka magába foglalja a gyám és gondnokai ügyek minden egyes esetét és faját és rendszeres összeállítáásban a gyámsági és gondnokai törvények, kormányrendeletek és a varmegyének ezen ügyekre vonatkozó szabályrendeletei szolgáitak vezér fonalt. Minden egyes esetenél a szükséges és helyesen megfogalmazott irómanypélda van, a mely egyzsermind az illető vonatkozó esetnek magyarázata, felvilágosításul szolgál. A mű szerzője derék munkát végzett. Hosszu hivatali pályájának gazdag tapasztalatait gyűjtötte össze. A mű nagy hasznára és segítségére lesz a közégi előjáróknak és ugy a központi, mint a járási tisztviselőknak. A mű előfizetési ára 10 korona. Előjegyzéseket elfogad a szerző. A művet melegen ajánljuk az érdeklődők figyelmébe annyival is inkább, mert az e téren régen érzett hiányt van hivatva pótolni.

* **Táncmulataág Uj-Verbászson.** Az „Uj-Verbázi Műkedvelő Társulat“ 1900. évi augusztus hó 4-én, az uj-verbázi Kaszinó összes helyiségeiben, a szinpad elhelyezésére építendő helyiség javára Nyári Táncmulatságot rendez. Rendezőbizottság: Wagner J. György, Schuch Károly, elnökök. Ott Ferencz, ifj. elnök. Csepessányi Pista, titkár-jegyző. Schmidt Henrik, pénztáros. Léh Pál, karmester. Ferencz Miklós, Stock Károly, Pechán József, Becker Jakab, Rumpf Gusztáv, Wickert Henrik, Tóth Béla, Rumpf Jakab, Tóth Jenő, Moór Jakab, Linden-schmidt Mihály, Mornau Jakab, Kuncz Henrik, Klaar Vilmos, Seidl Odön, Stock Richárd, Wagner Fülöp, Hegel Henrik, Kuncz Péter, Moór Keresztély, Hegel Károly, rendező-bizottság.

* **Agyonlött kis fiú.** Véletlenségéből gyakosságot történt pnteken délután Kélebián. Egy borbélyegény agyonlött egy 11 éves fiút. Az eset részletei a következők: Alexics Milován borbélyegény, Alexics Teodor szállásán együtt volt Kernyászi Belovlyed Nemád 11 éves kanász fiuval és Alexics Teodor feleségével. A borbélyegény vizet kért, mire az asszony a korsóval a kutra ment a kanász gyerek

meg utána. A ház előtt egy üres hordóban kétesövű puská volt. Alexics Milován felvette a puskát és próbálgatta. Felhuzta kakast és leeresztette. A fegyver elsült és véletlenül a kanászgerek fejét találta hátulról, ki nyomban összeesett és meghalt. Az esetről azonnal értesítették a szabadkai rendőrséget és mentőket kik a fiut a bajai temető bonczházába vitték. A vizsgálat folyamatban van.

* A Ragados állati betségek állása Bács-Bodrog vármegyében július hó 25-én. Veszeltség: apatini j. Szonta 1 u., bacsalmási j. Bács-Almás 1 u., bajai j. Borsod 1 u., Rigyicza 1 u., kulai j. Kis-kér 1 u., németpalánki j. Bulkesz 1 u., Wekerlefalva 1 u., ujvidéki j. O-Kér 1 u., Takonykór és bőrféreg: bacsalmási j. Bácsalmás 1 u., bajai j. Bács-Monostor 1 u. óbesei j. Bácsföldvár 1 u. titeli j. Mosorin 1 u. topolyai j. Bács-Topolya 1 u., Bajsa 1 u., Kis Hegyes 1 u. zsabylai j. Csurogh 1 u. Ragados száj- és körömfájás: zentai j. Bács-Martonos 1 l. Rühkór: kulai j. Kis-Kér 1 u., óbesei j. Petrovosszél 1 u. Sertésorbánec: bajai j. Rigyicza 8 u. topolyai j. Pacsér 1 u. Sertésvész: bacsalmási j. Bács-Almás 7 u., hodsági j. Bács 1 t., Vajsza 1 m., németpalánki j. Plávna 6 u., titeli j. Mosorin 1 u. topolyai j. Bajsa 1 m. Ó-Moravicza 1 m., ujvidéki j. Petrovác 1 u., Temerin 6 u. zombori j. Bezdán 4 u. Nemes-Militics 10 u., zsabylai j. Nádaly 1 u. Zenta v. 31 u.

* Testvérgyilkosság. Pivnicáról írja tudósítónk: Rémes bűneset történt tegnapelőtt nálunk. Nikolits Tadia üstfoltzó cigányt halva találták az utcán. Nagyon szerette a bort a cigány és ezért kellett meghalnia. A saját testvéré Nikolits József verte agyon, mivel a koresmában megitta az ő borát. A testvérgyilkosság így történt: A csárdában többen voltak s egy félreeső asztalnál fogyasztotta a hűtött italt a cigány testvérhátija. Nikolits József. Az üstfoltzó cigány a bátyja asztala mellé telepedett le s inni kezdte annak a borát. A testvér túrta egy ideig az erőszakos vendéget, de később en rá szólt: „En is pénzzel fizetem az italt.“ A cigány vállat vont. „Hát bizony nem is adják azt ingyen.“ „Hát ha azt tudod, hozass te is magadnak.“ Az italon nagyon gyorsan összezdördült a két ember Nikolits Tadia felingerült a bátyja ellen s azt kilökte az ajtón a koresmából. A koresmából eltávolított testvér szörnyű bosszút esküdött fivére ellen. Erős nagy botot kerített s a koresma mellett meghúzódva várta Nikolits Tadiára. Az nem sokára el is hagyta a csárdát, mire a testvéré hátulról reá támadt s a bottal addig ütötte, míg az kiszvedett. A testvérgyilkost a csendőrség letartóztatta s bekísérte a zombori ügyészeg fogházába.

* Tüzesetek Bács-Doroszlón. Bács-Doroszlóról írja tudósítónk: Két szomorú esetről kell becse lapját tudósítanom. M. hó 16-án reggeli órákor Dormány Mihály 342. számú nádáll fedett lakállya lett a tűz martaléka. Leégett az egész tetőzet és a padláson elhelyezett gazdasági eszközök és a szücs-ipar folytatásához szükséges anyagok. A kár összege 760 kor. 40 fillert teszen ki. A lakház a „Döcsi biztosító társaság“-nál 600 kor. erejű volt biztosítva. — Alig hogy feledésnek indult e szomorú eset, ma déli félégely órákor a harangok ismét tüzet jeleztek, midőn is a Resch Jakab szántóföldjén összehordott kevés gabonából, a Resch Ferenc tulajdonát képező mintegy 120 kereszt buza termés, a Pertl József tulajdonát képező 60 kereszt buza, és Gaiszt Bóla jegyző tulajdonát képező 30 kereszt rozsmértes, valamint Gellér Pál és Király Márton tulajdonát képező hat főerejű gőzcséplőgép, a kézi feeskendő, mérleg-ponyvák, zsákok a mérlegen, a zsákokban volt

gabona, a munkások ruhája stb. 11560 kor. értékben lett a tűz martaléka. A cséplő munkások épp a déli étkezésnél ültek, midőn a tűz kiütött. Oldásról a nagy szárazságban szó sem lehetett, s a tűn levő lakosság csak azon iparkodott, hogy a tűz terjedését megakadályozza. Mindkétféle tüzesetek kiderítése iránt a vizsgálat folyamatban van. Általános a részvét Dormány Mihály és Pertl József iránt, kik szegény iparkodó emberek, különösen ez utóbbi, kinek a drága pénzen bérelt földjén termelt gabonája égett el. Különös elismerés és dicséret illeti községünk lakói közül Móger József és Tomcsányi József kovácsmestereket és Kolb Mihályt, kik még minden tüzesetnél a feeskendők szakértői és buzgó ünfeláldozó kezelésein tüntek ki. Hála a jó Istennek lakosságunkban megvan a jó indulat felebakodott felülmulni. Adja az Isten, hogy ne egy hamar legyei. ismét szükség ezen egyének buzgó segélyére.

* Öngyilkos katonaszökevény. Lang Jakab hodsági születésű 22 éves ácslegény nem tudta a katonaeletet megszokni. Tavaly Budapesten szökött meg a cs. és kir. 6. gyalogezredtől, melyben szolgált és most Ujvidéken ugrott meg a katonáéktól. Szombat este levettet a mundért, civílize vágta magát, és csavarogni kezdett. Levelet irt a századához, melyben kijelenti, hogy ő neki már csak egy kívánsága van, mielőtt az élettől megválnék: agyon akarja löni Huberth őrmestert. Mikor a levél a kaszárnyába jött, keresésére indultak, de sehol sem találták. Csak azt tudták megalapítani, hogy hétfőn reggel kinjárt a katonai lövöldében, a honnan egy puskát esalt ki lövegestül avval, hogy azt állította, őt a százados küldte. A katonai hadóság értesítette a rendőrséget, mely meg is találta Langot a vasúti hídnál. Mikor azonban Lang észrevette, hogy őt keresik, futásnak eredt és Péterváradra szaladt. Az ujvidéki rendőrség telefonice értesítette a péterváradit, de a szökevénynek nyoma veszett. Csak délután akadtak reá: a mikor Lang (a ki a vasúti hídon várta, hogy százada Huberth őrmester vezetése mellett fürdőni menjen, a mikor is legkönyebben végezhet az általa végtelenül gyűlölt őrmesterrel) észrevette, hogy a katonai hírdettség őt illűző. miután kétszer rálőtt az őráratra anélkül azonban, hogy talált volna, a vasúti töltés és a jelzőtábla között fegyvert ragadt maga ellen, szíven lölte magát s meghalt rögtön.

(Valódi francia gumi és halhólyag tucatzja 80 krtól 4 frtig, Engel Mór uri-divatárú raktárában Zomborban.

(Meidinger kályha megvétele keresetik.

(Az élet mindenek felett. Mindenki saját akarata szerint rendezi be életét. Mindamellett azonban ezt csak viszonylagosan tehetjük, mert mindnyájan alá vagyunk vetve egy magasabb akaratnak, a mely ellen hiába küzdünk. Vannak akiknek élete telve van örömmel és boldogsággal, de a legtöbb ember bizony sok szerencsétlenséggel, szenvedéssel kénytelen megküdeni. A legborzasztóbb az egészség elvesztése. Fájdalmas betegség hamar tönkre teszi a nyugalmas napokat s szenvedés út tanyáit ott, ahol vígságnak keljen lenni. Mert mi drágább az egészségnél? A vagyon, a családi boldogság, a baráti szeretet elveszti értékét, ha a betegség által elgyengült test szenved. Pedig hát mindenkinek joga van az élethez. S éppen ezért írjuk e sorokat. Meg kell találni a módot, hogy a jogos örömeknek, az életnek örülhessünk. Az egészség alapföltetele a tiszta ellentállásra képes vér. Ha különféle körülmény következtében a tulajdonságok egyikét vagy másikát elveszti, oly gyógyszert kell alkalmazni,

mely a veszteséget kipótolja. Csudálatosan hatásosak a vér teljes újraéllítói, a Dr. Williams-féle Pink-pilulák. Visszaadják a beteg egészségét, elgyengült erejét. A vérszegénység, sárgaság, idegbetegségek, reuma, bármi helyen is az oka, elmulik alkalmazásuk által. Herz István perjámosi lakos levele is bizonyítja: Boldog vagyok, — írja — hogy tudathatom önökkel, hogy a Pink-pilulák feleségem egészségét teljesen helyreállították. Kintűnök e pilulák s nagyon jótékony a hatásuk. Mikor láttam bamulatos hatásukat, fiamon is próbált tettem velük s már azon is észrevehető a hatás; ő még szedi a pilulákat s én reménytel várom az eredményt. Kapható minden gyógyszer-tárban, valamint a magyarországi fővárosban Török József gyógyszerésznél, Budapest, Király-utca 12, doboza 1 frt 75 krért, vagy 6 doboz 9 frtért.

A bezdáni tanuló ifjuság munkedvelői szini előadása.

Igaz, hogy meghalt Hollós Mátyás s azóta oda az igazság még Krusevlyán is, de annál boldogabbak vagyunk mi bezdániai (engedjék meg, hogy most már én is per „mi“ beszélhessek) — mert nekünk van egy Werkner Mátyásunk; a ki pontos lelkiismeretességgel gondoskodik a mi szellemi megabakolásunkról, hogy ne zülljön el bennünk minden nemesebb érzék, minden fogékonyaság a művészet és különösen a színművészet iránt, egyszóval ő viseli itt azt a háládatlan tisztséget a legfáradhatlanabb buzgalommal, melyet sablonos közönsékek és hagyományos képzőművészekkel honoralni egyáltalán nem lehet. — Ha az idegenek érdeklődése Páris, Ostung, Abbázia, Peking, Tiencsin és Li-Hung-Csung helyett Bezdán felé irányulva, lokális nevezetességünként mutatván be nekik először Csirszka Konrádot, a ki egymagában képviseli a közügyet, belügyet, külügyet, ipart, kereskedelmet, közgazdaságot, közoktatást, közbűt, jótékonyaságot, adóügyet, regálét, tűzoltást, vízkérdést, keleti kérdést, megyei kérdést, ármentesítést stb. stb. stb. és Werkner Mátyás a mi derék állatorvosunkat, a ki egyforma buzgalommal, aggdó figyelmességgel kezeli a migrében szenvedő tehéneket, ideges lovakat, búskomor kutyasokat és lethargiában szenvedő juhokat és végül — rólunk is gondoskodik, a mennyiben időközönként kitűnően betanított színelőadásokat, szavalló és felolvasó estéket rendez, melyekért — mint mondam — nem lehetünk eléggé hálásak. —

És milyen odaadással cselekszi mind ezt! — Ő tanítja be a darabot, ő festi a dekorációkat, függőnyt, ő állítja fel a színpadot, ő szedi szét a színpadot, maszkíroz, sűg, rendez, intézkedik, káromkodik, fírad, izzad, — és mindezekért nem kap más mint egy zugó taps-vilhárt s azzal — kvitt! —

A taps, az érzelmeknek, indulatoknak kifejezője. — Az előttünk lefolyó színpadi jelenet hatása magával ragad bennünket és mi tapsolunk a játszó művészeknek, megtapsoljuk a pompás, hatásos jelenetet, felvonulást, keveset törődve a rendezővel, a ki pedig művészi érzékének, temperamentumának, izlésének, és tudásának egyszét adta oda, hogy az a darab, az a jelenet

hatásossá legyen. — Ne feledjük tehát, hogy a rendezés ép oly művészet, mint a játékos művészet. — És úgy láttam, hogy Werkner Mátyás, ezen a téren több mint dilettáns, mert scenálása, rendezése, meg-
lept rutinizottségéről tesz tanúságot. —

A bezdáni tanuló ifjúság július 28-án a szegény tanuló alapja javára, a Vigszínház egy repertoár darabját a „Mozgó fényképek”-ket adta elő az olvasókör udvarán felállított csinos színpadon. — A nézőteret igazán elegáns, szép publikum töltötte meg. — Amnyi aranyos leánykát, szép asszonyt, még nem volt alkalmam együtt láthatni. — Taps volt bőven és — előre is konstatalhatom, hogy — nem érdemtellenül. — A darab már maga is igen ügyes gyártmánya a Blumenthal & Comp cégnek, melylyel öszszevégő előadásban, kiváló sikert lehet elérni. —

Most pedig térjünk rá a közreműködőkre. — No, no, no, édes kisasszonykám, ne féljenek . . . ne dobogjon a szívecskéjük, hiszen az enyém is dobog, mint a hogy Bülbül krétái pasa éneklie a „Szultán”-ban, hogy aszongya :

„Lány ha rám néz édes szemmel

Mindjárt olvadok,

Mint a lapda, ütve, dobva

Szívem úgy dobog !”

Igazságos leszek mint maga Themis, nem emelek ki önök közül senkit, nehogy egymás szép szemébe kárt tegyenek, sem pedig, hogy esetleg piczike kezeccskéjükkel az én zemeccskémet kaparják ki, mert úgyis csak egy szemem van, a másiktól még csesemő koromban megvonta a jó Isten a koncessziót és így nem volt átadható a közforgalomnak.

Hadanicz Blanka k. a. elegáns megjelenésű, szép Kapor Kálmán volt. — Eddig nem voltam híve a kapornak, — ezentul kocsiszámokra fogom fogyasztani. — Bencez Mariska k. a. az anyós, Göncsen szerepét játszotta igen ügyesen. — Ha jövőben ilyen kedvesekké fognak átalakulni az anyósok, mint a milyennek Bencez k. a. mutatta be őket, akkor menyeyi boldogság vár az ujoncz férjekre. — Schneiderbeck Stefike k. a. Kazár Vilma bakfis szerepében ügyeskedett, míg Perr Mariska k. a. egy fess Julis szobacsiust mutatott be a pi-pi piros viganóban. —

Höger Ferenc úr, a Kapor Kálmán nehéz, fúrasztó szerepét dicséretes buzgalommal játszotta meg : — Lovas Mihály úr, a díjbrókozó Kaján Tibiás szerepében, igen sikerült, jó alakot mutatott be ; — Szilvási Simon úr, a Ladányi kinematografus, Fleckenstein Kamilló úr pedig a könyvvezető, Gombos epizód szerepében ügyes, használható dilettánsoknak bizonyultak. — Kiváló alakítást mutatott be Bachrach Ödön úr, a Menszky Boriszszal. — Hálás szerepének kiválóbb részeit ugyesen jutotta érvényre. — A pointirozás, kiszínezés tehetségre és gondos tanulmányozásra vallanak. — Ebből a fiatal emberekből igen használható dilettáns fog válni.

Most pedig hagy ígtassam ide Lang János úr nevét, a ki az após, Göncs Bálint szerepében egy oly pompás, egy oly jóízű kabinet alakot mutatott be, a mi-

nőt csakis egy tehetséggel, művészi érzékel és temperamentummal megáldott lélek képes megteremteni. — A megjelenése, otthonos mozgása, nüanszirozása, gesztusai, az az egyszerűség, keresetlenség, tiszta természetesség a hogy beszélt, mozgott, az mind éreztette velünk, hogy itt nem mindennapi tehetséggel van dolgunk. — Nem akarok túlzásba csapni, de Göncs Bálint szerepét a vidéken jobban megjátszani, mint a hogy azt Lang János úr megjátszotta, — nem lehet.

Ez a fiatal ember egy kész — de még kiforratlan — tehetség, még pedig határozatlan művész-tehetség. — Úgy őt mint Bachrach Ödön és Lovas Mihály urat, a nyílt színen is megtapsoltuk.

Ennek a darabnak a megismétlését, amennyiben az akadályba nem ütközik, határozatlanul kérjük.

Előadás után tánc következett az olvasókör termeiben, mely — dacára a gőzfürdői temperaturának — hajnalni hangszótgőz tartott. — Lakatos Bandi húzta a talp alá valót, — a házigazdai tisztet pedig Csirszka Konrád úr, az emberek leguniverzálisabbja teljesítette az ő testvéries modorában.

Mint már említett, nagyon sok szép asszony és leány volt jelen. — Ide írom nevüket, és ha netán nem foglaltam volna össze mind ebbe a csokorba, úgy bocsásanak meg nekem, de ismeretlen vagyok és . . . és a szépségük, a kedvességük is nagyon megzavart. —

Jelen voltak :

Asszonyok : Bosnyák Jánosné, Bencez Ambrusné, Csirszka Konrádné, Czirfusz Jánosné, Császár Józsefné, Ebenspanger Ödönné, Fleckenstein Ferenczné, Fuderer Gyuláné, Gál Dezsőné dr.-né, Hadanits Gyuláné, Hauser Gergelyné, Jámbor Béláné, Klózel Tivadarné, özv. Kuhl Gáborné, Loschitz Vilmosné, Ligeti Dávidné, Majtányi Józsefné, Perr Ottóné, Reiter Oszkárné, Stucz Béláné, özv. Salapáti Jánosné, Schmiéde Vilmosné, Spitzer Ignáczné, Werkner Mátyásné stb.

Leányok : Bosnyák Erzsike, Katika, Bencez Mariska és Boriska, Bokor Anna (Budapest), Blumenthal Évike, Csirszka Vilma, Fleckenstein Mariska, Gál Jolánka, Hadanits Blanka, Hauser Gizike, Jámbor Klárka, Loschitz Paula, Olga és Elza, Perr Mariska, Piry Teréz (Apatin), Reiter Edit (N.-Beeskerek), Salapáti Irma, Sneiderbeck Stefike, Szabó Etelka és Vilma (Budapest), Vértési Stefánia (Zombor), Varga Hona, Zsubori Mariska (Apatin), Zátonyi Ella (Kolluth) stb.

A jótékony czéla való tekintettel felülfizettek : Pravada Etelka 60 fillér, — Kamocsai Péter 40 fill. — Benedek Ferenc 1 kor 20 fill. Stucz Béla 1 kor. 20 fill. — Bosnyák Jánosné 2 kor. — Becker János 80 fill. — Höger Ferenc 1 kor. — özv. Sztahulyák Endróné 60 fill. — Csirszka Konrádné 1 kor 20 fill. — Dr. Zsubori 1 kor 40 fill. — Grünberger N. 20 fill. — Schmiéde Vilmos 1 kor 20 fill. — Jámbor Béla 80 fill. — Roth Ignác 20 fill. — Bachrach Henrik 1 kor. 40 fillér. Hauser Gergelyné 1 kor. — Krausz Mórca 50 fill. Ligeti Victor 1 kor. — Molnár Ferenc 1 kor 60 fill. Rankheer Lajos 20 fill. Ligeti Dávid 60 fill. — Kuzmán Mik-

lós 1 kor. — Csirszka Konrád 1 kor. — Weidinger 1 kor. Messzner István 60 fill. — melyekért hálás köszönetet mond a rendezőség a szegény tanuló nevében.

A valóban élvezetes estért pedig mi, p. t. publikum mondunk hálás köszönetet Werkner Mátyás állatorvos urnak, a rendezőségnek és a kedves derék közreműködők mindegyikének.

Hunyor.

Csarnok.

Áldozat.

R. J. után Bencez László.

Téglás Péter vasuti ör boldogan élt családjával. Kicsiny volt ugyan a családja, de azért a boldogsághoz nem hiányzott semmi sem. Ha feleségére és négy éves kis fiúra tekintett, nem cserélt volna királyokkal.

De nem is csoda. Téglás Mártánál hívebb, odaadóbb feleséget képzelné nem lehetett, a kis Peterke, a házaspár gyermeke, pedig a legaranyosabb gyermek volt az egész világban.

De büszke is volt rá az apja. Ugy eljátszott, elbeszélgetett vele, akár csak egy felnőtten. Nem is lehetett tán jobb pajtásokat találni, mint Téglást és az ő kis Petikéjét.

Most is ott játszik vele a napsugaras mezőn. A kicsike virágokat szed, lepke után futkos és az apának nincs nagyobb öröme mint ha a fiú eltalálja egy virág nevét. Sosem nevet oly jóízűen, mint mikor a kis Petike a rózsát ibolyának mondja.

Ott heverésznek már egy órája a fűben és az apa mulat Peti bolondságain, Peti meg azon mulat, mint nevetgél az apja.

Aztán lassanként tovább mennek. Végre a vasuti sinekhez érnek.

A vasuti sinekhez! Kitűnő eszméje támad a vasuti örnek. Mivel most ugyesen jön jó ideig a vonat és az ő Petikéje olyan jól tudja a vonatot utánozni, majd játszanak vasutat.

A kis ember olyan eredeti komikummal fut végig a sínpáron, miközben órácskát felfújja és folyton ezt kiáltja : Csitta, csitta, csitta ! — Mint az igazi gőzös ! így kiált az elragadott apa és viszi a gyereket az ányájához hadd lássa ő is ezt. (Es a gyerek produkálja magát az anya előtt is.)

Boldogan tekintenek egymásra a férj és feleség.

Egyszerre csak kobogva jön a vonat, az igazi vonat.

Az apja megkapja Petike kezét, de az kiszabadítja magát és előbbi diadalától megittasulva, „csitta csitta” kiáltásokkal a vonat felé fut.

Apa és anya iszonyt sikoltanak, a sinek felé futnak, és az elrobogott gyorsvonat megett alakatlanul hústömeget látanak, vértócsát, bőrfoszlángyokat és eltört csondarabokat.

Téglás egy pillanatig rábámul gyermeke maradványaira. Agyeveleje mintha megállt volna. A szeme olyan esendes és buta.

De nem! Most magához tér, szeme

vadul tekint. — Beront a házba és felkap egy pisztolyt.

Felesége utána. — Ráveti magát és dulakodni kezdenek.

Iszonyatos harc egy pisztolyért!

Ekkor az asszony megszólal. Rikácsolva kiáltva: — Halljad! Péter, Péter! Ne öld meg magad! A Peti nem a te gyereked! Megcsaltalak! Bocssás meg!

A vasuti őr elejti a revolvert, kifut a konyhába. Felkap egy nagy konyhakést és ráveti magát az asszonyra.

* * *

Mikor egy félóra mulva a feleség a testvére karjai közt hallgoklott, így szólt hozzá:

. . . Majd hat hónap mulva, ha fájdalma már kissé csitul, mond meg neki, hogy Peti az ő gyereke volt és a vallo-másomat csak azért tettem, hogy meg ne ölje magát. De csak hat hónap mulva! . . . Érted? . . . Hamarabb ne! . . .

Közgazdaság.

Az idei termés.

A földművelésügyi miniszteriumhoz az állandó gazdasági tudósítókól július 20-ig beérkezett jelentések alapján készült kimutatás ma jelent meg. Eszerint az őszi és tavaszi buza termése a gazdasági tudósítók jelentései szerint rendkívül különböző és több helyen nagy csökadást mutat fel. Az átlagok országsszerte különbözők úgy mennyiségileg mint minőségileg. Van közép- és jó zép-termésű kőátlagok mellett bőven olyan hely, illetve község, ahol csak kis középszerű az eredmény; ezt az állapotot leginkább a gyenge kvatitás idézte elő, mely a hőség, vihar és a sok eső következménye. Néhol ugyanis a buza szeme a rendesnél nemcsak hogy kisebb, hanem még színezett is lett, azaz vagy barnás, vagy fakó; piros és aczélós buza is van elegendő, de ez utóbbi inkább csakis a korai és hibátlan buzavetésből került ki. Az összesen remélhető buzatermés — föltéve, hogy az időjárás már kért nem okozand — 3686 millió métermázsára tehető.

Az őszi rozs és kétszeres aratása is nagyobbára befejeztetett. Az országosan várható átlagterméshozam kataszt. holdanként 5.65 mmázsára tehető, vagyis vég-eredményre nézve remélni lehet 10.40 millió métermázsát, tavaly közel 12 millió métermázsára rozs termett, a különbség tehát szembán a múlt évvel körülbelül 1.600.000 métermázsára.

Az őszi árpát learatták és nagyobbára kielégítő eredménnyel elcsépeáltak. A tavaszi árpa aratása folyamatban van; az eredmény többnyire a várakozáson alul maradt, részben mennyiségre és részben minőségre nézve is. Az országos átlagos terméshozamat kat. holdanként a gazdasági tudósítók 641 mmázsára becsülik, vagyis az összesen remélhető árpa-termést 11.47 millió métermázsára; a múlt évben termett 13.41 millió métermázsára, tehát közel 2 millió métermázsával több-mint a folyó évben.

A zabvetések néhol javultak ugyan az esőzésekre, másutt azonban a rekkenő

hőség következtében, habár csak kisebb mértékben is, hanyatlottak. A zab aratása folyamatban van, sőt néhol el is készültek ezzel a munkával. A várható összes termés körülbelül 10.32 millió métermázsára körül lesz. Tavaly 11.79 métermázsára termett, kisebb lesz tehát a termés mintegy 1.47 millió mmázsával.

A kukorica fejlődése az ország nagy részében kielégítő, esőveit szépen hajítja s helyenként már szemképződése is megindult. További fejlődéséhez eső volna még kívánatos.

A burgonya fejlődéséhez a jelentések nagyrészt kedvezően szólnak és a gumók többfelé szépen fejlődnek. A burgonyapensz-gomba már mutatkozik.

A szőlők fagy- és jégkártól még megkímélt termését a terjedő peronoszpora és oidium apasztják.

+ Eladó szőlőoltványok.

A szarvasi községi előjáróság 36,000 darab fás oltványt állított elő a f. év tavaszán, amerikai alanyon. Most az előjáróság kiárúsítja a szőlősgazdák között ez oltványokat előállítási áron. A vásárra csak azok tarthatnak igényt, a kik oltványok eladásával üzletszerűen nem foglalkoznak. A szarvasi előjáróság gondoskodása a szőlőoltványokról annál nagyobb elismerésre érdemes, mert a homoiki szőlő felújítására indított akcióban első helyen áll. Hanyatló szőlőtermelésünk tehát egyes vidékeken még is megfelelő támogatásban részesül.

Irodalom.

— *Magyar szó.* Hogy a „Magyar Szó“ hivatást től be, szükségét pótol az a lap elkeseredett politikai ellenfelei is kénytelenek beismerni — féltévi fennállása után. Alig mulik nap, hogy a napi sajtó ne foglalkoznék azokkal az eszmékkel és aktuális napi kérdésekkel, melyek a „Magyar Szó“ révén kerültek színyegre.

Es ez nem külön érénye a „Magyar szó“nak, hanem természetes következménye a jelenlegi közállapotoknak. A „Magyar Szó“ az egyetlen igazi ellenzéki újság, mely elszánt, de becsületet, harcot folytat a jog, törvény és igazság mögé rejtőzködött hipokrizis ellen. A „Magyar Szó“ a jólétesen és az irodalmi tisztességben kívül semmi sem feszélyezi a szókimondásban. Publicistái ép oly független nagy kvallitási írók, mint a milyen független magyar politikusok

Minden rovata élén előkező, megbízható újságíró áll, s az ifjú vállalatnak minden munkása a kivított s kivándó sikerek által buzdulva békésen végezi feladatát.

Ez a magyarázata annak, hogy a „Magyar Szó“ ma a legélénkebb magyar újság. A lap barátaí nem olvashatják nagyobb figyelemmel, mint a lap ellenei, a kik jól tudják, hogy a kíméletlen, nagy igazságokat csak ez a lap tudja és meri megmondani.

Ez az első féltévi kész eredménye. A lap barátaí napról-napra szaporodnak, s ezzel a szaporulattal természetes lépést tart a lap tartalma és minden belső és külső érénye. A vidéki közönséggel fontos, hogy a „Magyar Szó“ már este 5 órakor megjelenik, s így a legtávolabb vidékek közönsége is kézhez kaphatja másnap reggel.

A „Magyar Szó“ előfizetési ára: egész évre 28 korona, féltévre 14 korona negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, IV., Sarkantyus-u. 3.

— *Új korszak.* Az apróhirdetésekre u korszak köszönőit be a bélyegdíj eltörlésével s most már igazán a legelőcsőbb ügynök és helyszerző az apróhirdetési rovat, csak az a kérdés, hogy melyik lapban hirdessünk. Hirdessünk mindig régi, olvasott és elterjedt lapban, mert itt minden apróhirdetés eredményes jár; ilyen lap a „Budapest“, mely már ¼ század óta fennáll, a gazdák, iparosok, kereskedők, szóval a nagyközönség kedvelt és olvasott lapja, kinek család háza, telke, üzlete, butora van, vagy ilyeneket megvételre keres, kinek munkásra, segédre vagy családjára szüksége van, vagy bármiféle alkalmatosságot keres, forduljon csak a „Budapest“ apróhirdetési rovatához, hol minden szó csak 3 fillér s az eredmény biztos. A „Budapest“ kiadóhivatala Budapest, IV. Sarkantyus-utca-3.

6247 szám.
1900. évi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. tvszék mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy Bunyi Helén végrehajtonak Knézy Márton végrehajtást szenvedő elleni 700 for. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. tvrszék területén lévő s N.-Militicsen fekvő, a nemes-militicsi 766. sz. betében A I. 1--2 sor 709 és 710. hrzszámok alatt foglalt és végrehajtást szeni vedő,— valamint neje Kaich Anna nevével állt és az 1881. LX. t. cz. 156. §-a értelmében egészben elárverzendő összesen 601. □-öl területű beltelekre és 355. öi. számú házra 820 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az **1900. évi augusztus hó 31-ik napján délelő 10 órakor** Nemes-Militics községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8.§-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zombor, 1900. évi június hó 13. napján.

A kir. tvszék mint tkvi hatóság.

Radány,
kir. tszéki bírő.

Hirdetések

fevételnek
legelőcsőbb árak mellett
lapunk
kiadó-hivatalában.

Felelős szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád**
ügyvéd.

Kiadó-laptulajdonos: **Oblát Károly.**

Dr. LENGYEL
nyírfa- * *
* balzsam

Kisr. szabad, svédhonra. Már magában véve azon nőre nyíri nedv, amely a nyír fából kifolyik, ha annak törését megfúrjuk, emble-kezet óta mint a legkifőbb észpiszér volt ismeretes, ha azonban ezen nedv a fel-

találó utas társai szerint balzsammá alakították át, csak akkor nyer ugyancsak csodálatos hatást. Ha este megkenjük vele az arcot vagy más bőrrészeket, már másnap csaknem észrevétlenül pikkelyek válnak le a bőrről, amely ezáltal fehérré és gyöngyűvé válik. Ezen balzsam kisméjta az arcon a ráncokat és himlőhelyeket, fju arcszönet, a bőrnek fehérséget, gyöngységet és üdéséget kölcsönöz; a legro-vebb idő alatt eltávolítja a széplőt, májfoltot és anyajegyeket, orrvörösséget, bőratkát s a bőr minden más egyéb tisztálanságát. Ára egy korsónak használati utasítással 3 korona. Kapható minden jobb gyógy- szertárban.

A nyírfa balzsam által puhává lett bőr konzerválására ajánlatos ezzel egyidejűleg a dr. Lengyel-féle

A dr. Lengyel-féle Benzoe-szappan a legalkal- masabb hy- gienikus szappan, mely a bőrt enyhítvé és fehérré teszi és hivatta van a balzsam jó hatásait fokozni. Egy darab ára 1 korona 20 fillér.

Főraktár Magyarország részére: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháza Budapestben Király-utca 12.

A „KORONA”-szálloda
N.-Palánkán
f. évi október 1-jétől
bérbeadandó.

**Bővebbet Zombor-
ban, az**

**„Elefánt”-
szállodában.**

Magyar általános kötanyaggyár.
Schottola Ernő,

műszaki nagykereskedő
BUDAPEST

Fonciére-palota, Andrassy-út és Váci-körű sarkán.

Allandó raktár:

műszaki-, ipari és sebészeti gumiarútkban;
pinczegazdasági, szőlőszeti és bor-
rászati cikkekben; mezőgazdasági kel-
lékekben; olajok és zsiradékokban,
mérlegekben; tűzoltó felszerelésekben,
különlegességekben;

sportcikkben; vízhatlan gummikő
penyekben; sárcipőkben; miniszteri
előírású

MENTŐSZEREKÉNYEK
slb.

Pártoljuk a hazai ipart!!
Vizmentes
takaróponyvák,

melyek mérték szerint 12 óra alatt rendelkezésre elkészíttetnek;
továbbá kender-jutta-zsákok és dohány-zsineg legolcsóbban
beszerezhető

Büchler Samuel,

gyári-raktárában
BUDAPESTEN V., Szabadság-tér 7 sz.

**Schneider-
féle Páfrány-tokocskák** (Galandó-
elhaltó.)
Millió embernek e szer visszaadta **egészségét**
és **éles**
Kik galandfőrg. kben gyomorban szea-
vednek.

Pántlí kagliszta fejes-
től, a páfrány-tokocskák
által fájdalom nélkül
jótállás mellett, s a leg-
rövidebb idő alatt (6 percz,
alatt) teljesen elhajtatik.
Ezen kitűnő gyógyszer,
fájdalom nélküli gyors és
biztos eredményeért jót-
állás nyújtatik. Nem árt,
ha pántlí kagliszta fereg
nincs is jelen. — Az
elétör megjelölendő. —
Törvényesen védve.
Egy eredeti doboz pon-
tos használati utasítással
a bel- és külföld részére
4 ft postai utánvétellel
vagy 3.50 előre való be-
küldéssel. A pántlí ka-
gliszta tünetet a kí-
vetkezők: Az arcz hal-
ványsárga, hágyadt tekintet, kék szemkariák, le-
sövényedés, elnyákosság, bevont nyelv, emészté-
hetlenség, étvágytalanság felváltva mohó étvágygyal
gyakori rosszullet vagy éppen ájulások s szédülés
főleg éhgyomornál, egy gombolyag felszálása egész
a nyakig, nyálzó-zagyululás, a test megdagadása,
gyomor-sav, gyomorhevet, gyakori felbőgés, bögőres,
hengereges, hullámszerű mozgások, szúró, szívó
fájdalmak és zsúrlások a belekben, szívdobogás, a
verkeringés rendtelenségeit, különösen nőknél, gyar-
kori véletlenül beálló főfájás, a buskomorságra való
hajlam, életuntág és a halál óhajtása.

Egyedül valódi kapható: **SCHNEIDER JÓZSEF**
gyógyszerésznel, Reszeza, Főutca 21. (Délmagyar-
ország.)

LÄHNE-féle
nyilvános
tan- és nevelő-intézet
Sopronban.
Elomi iskolával, teljes nyolcz
**oszt. főgymnásiummal és 4 reál-
osztályal**
**Bizonyítványai államérvénye-
sek.**
Felvesz új növendékeket 6 éves koruktól
18 éves korukig. Felvilágosítással készsége-
l szolgál
az igazgatóság.

Biztos megélhetést
biztosíthat magának **vendéglős vagy**
e szakmában jártas egyén, ha
Szóna község főterén lévő vendéglővé
berendező házhoz **üzletvezető** gyar-
nánt belép.
A ház 6 szoba, konyha, melléke-
yiségekből áll. Háztulajdonos ital-éresi
engedéllyel bír; 200 ft övadék szűk-
sége. Felszereléssel bírők előnyben ré-
szesülnek. Czím a kiadóhivatalban.

Clayton & Shuttleworth
Váci-körű 63. sz.
Budapest
Egyedül valódi kaphatók árak mellett ajánlatok:

Loccomobil és gőzcséplő gép-készítők
A legnagyobb gőzcséplő gépek, téheres cséplő, tiszító rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénáprító gépek, soromkák.

Columbia-Drill
legjobb sorvetőgépek, szekekavatók, rézvágók, kukorica-morzsolók, darálóok, őrlő-malmok, egyénes acél-akék.

3-66 3-veas akék és minden egyéb gőzcséplő gépek.
Készítők: a világ legnagyobb Lincoln-törzs-gépek a világ legnagyobb Locomobil- és cséplőgép-gyára

A magyar kir. államvasutak nyári menetrendje.

Sommer-Fahrordnung der königl. ung. Staatsbahnen.

— Érvényes 1900. évi május 1-jétől. — Gültig vom 1-ten Mai 1900. —

Oda						Budapest k. p. u.—Zimony—Belgrad.					Vissza				
k. expr.	szem. v.	tv. sz. sz.	gyors v.	szem. v.	szem. v.	ind. érk.	BUDAPEST k. p. u. SZABADKA	erk. ind.	k. expr.	szem. v.	szem. v.	gyors v.	szem. v.		
11.20	7.35		2.40	3.35	10.20	ind.	BUDAPEST k. p. u.	erk.	11.20	7.05	10.00	1.05	6.40		
2.44	12.33	7.28	5.47	8.23	4.05	ind.	SZABADKA	erk.	7.57	11.50	5.20	9.46	1.57		
2.51	1.22	4.00	5.56		5.40	ind.	SZABADKA	erk.	7.52	10.48	7.37	9.34	1.21		
	1.51	4.39	5.56		6.08		Csanatávér			10.16	6.58		12.56		
	2.18	5.13	6.27		6.34		Bács-Topolya			9.52	6.30	9.02	12.34		
	2.44	5.46	6.42		7.02		Hegyes-Feketehegy			9.22	5.54	8.46	12.06		
	3.05	6.05	6.56		7.22		Verbász			9.01	5.30	8.33	11.48		
	3.26				7.42		Órkeér			8.36			11.29		
	3.44				8.07		Kiszábas			8.16			11.13		
4.23	4.06		7.41		8.29	erk.	UJVIDÉK	ind.	6.18	7.51		7.50	10.52		

Oda		Szabadka—O-Becse.			Vissza	
V.	SZ.		V.	SZ.	V.	SZ.
5.10	1.37	inc.	SZABADKA	erk.	8.54	5.27
5.38	2.05		Békova		8.27	6.00
7.00	3.28	erk.	ZENTA	ind.	7.01	4.42
8.12	5.27		Ada		6.06	2.24
8.35	5.42		Mohol		5.45	2.07
8.55	6.02		Bács-Petrovorszellő		5.18	1.42
9.21	6.28	erk.	Ó.B.CSE	ind.	4.48	1.16

Oda		Szeged-Rókus—Zenta.			Vissza	
V.	SZ.		V.	SZ.	V.	SZ.
4.15	2.05	ind.	SZEGED-ROKUS	erk.	9.32	5.55
4.40	2.29		Röske	ind.	9.09	5.33
4.58	2.48	erk.	HORGOS (136)	ind.	8.50	5.15
5.01	2.57	ind.	Horgos	erk.	8.38	4.56
5.20	3.16		Bács-Martonos		8.20	4.38
5.43	3.39		O-Kanizsa		8.06	4.24
6.05	4.00		Adorján		7.37	4.00
6.30	4.25	erk.	ZENTA	ind.	7.10	3.35

Oda		Szabadka—Baja.			Vissza			
V.	SZ.	SZ.	SZ.	SZ.	SZ.	SZ.		
6.02	1.47	6.43	ind.	SZABADKA	erk.	9.37	12.43	10.26
6.41	2.22	7.18		Csikéria		9.04	12.10	9.32
7.22	2.54	7.50		Bács-Almás		8.42	11.48	9.25
7.28	3.00	7.56		Almás		8.27	11.33	9.02
8.01	3.26	8.25		Bikity-Borsod		8.02	11.08	8.34
8.41	4.00	8.59	erk.	BAJA	ind.	7.25	10.32	7.43

Oda		Baja—Ujvidek.			Vissza		
V.	V.	SZ.	SZ.	SZ.	SZ.	V.	
4.00		1.15	ind.	BAJA	erk.	5.15	6.50
4.11		1.25		Bajaszállásváros		9.08	6.42
4.25		1.38		Vaskút		8.53	6.26
4.51		2.01		Gara		8.32	6.00
5.09		2.16		Rigyén		8.17	5.35
5.37		2.39		Szarvascs		8.00	5.12
5.56		2.56		Gátóva		7.36	4.40
6.15		3.14		Nenadics		7.15	4.16
6.25		3.23	erk.	Zombor (étk.)	ind.	7.05	4.06
2.55	6.51	3.51	ind.	Zombor (étk.)	erk.	6.30	11.18
3.01	6.57	3.57		Zombor-vásártér		6.23	11.11
3.11	7.07	4.07		Fernbach-szállás		6.14	11.02
3.20	7.16	4.16		Zárkóvács		6.06	11.54
3.30	7.30	4.30		O-Szaptár		5.52	10.40
4.05	7.49	4.49		Bresztovác		5.37	10.26
4.35	8.10	5.12		Hódságh		5.12	10.02
5.11	8.35	5.37		Parabuty		4.53	9.45
5.25	8.49	5.51		Paraga		4.32	9.25
5.46	9.16	6.13	ind.	GAJDOBRA	erk.	4.14	9.07
6.00	9.30	6.27		Bulkesz		4.00	8.56
6.22	9.45	6.44		Petrovács-Glozsán		3.49	8.44
6.51	10.10	7.13		Futtak		3.20	8.16
7.14	10.31	7.35	erk.	UJVIDÉK	ind.	2.55	7.55

Oda		Szeged-Rókus—Szabadka.										Vissza.	
szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	vegyes v.	ind.	SZEGED-ROKUS <th>erk.</th> <th>vegyes v.</th> <th>szem. v.</th> <th>szem. v.</th> <th>szem. v.</th> <th>szem. v.</th>	erk.	vegyes v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	
3.10	8.10	11.56	4.43	8.43	ind.	SZEGED-ROKUS	erk.	7.01	11.00	3.26	7.46	12.18	
3.32	8.27	12.12	5.00	9.09		Röske	ind.	6.42	10.44	3.10	7.30	12.01	
3.46	8.43	12.26	5.14	9.36		HORGOS	ind.	6.25	10.30	2.55	7.16	11.46	
3.59	8.56	12.38	5.26	9.56		Királyhalom		5.58	10.16	2.39	7.02	11.31	
4.15	9.11	12.53	5.40	10.17		Pálcs		5.43	10.05	2.27	6.51	11.18	
4.27	9.22	1.04	5.51	10.35	erk.	SZABADKA	ind.	5.25	9.51	2.12	6.37	11.03	

Jegyzet. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő óraszámai kövér betűvel vannak nyomtatva. A menetrend baloldali számai felülől lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvashatók.

Anmerkung. Die Stunden von Abends 6 Uhr bis Morgens 5 Uhr 59 sind fett gedruckt.

Die Zahlen auf der linken Seite sind von oben abwärts, und die auf der rechten Seite von unten aufwärts zu lesen.

Nyomatott a kiadó-tulajdonos Oblát Károly könyvnyomdájában, Zomborban.